

A Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum és az EFOP-3.8.2 és VEKOP-7.5.1 azonosítószámú, „Szociális humán erőforrás fejlesztése” című kiemelt projektek együttműködése

A Gondoskodás című folyóirat korábbi számában már bemutatásra került a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet fenntartásában zajló projektek közül az EFOP-3.8.2 és tükörprojektje a VEKOP-7.5.1 azonosítószámú, melyek célja a szociális humán erőforrás fejlesztése Magyarországon.

A projektek átfogó célja, hogy hozzájáruljanak a mindenki számára elérhető minőségi szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások megteremtéséhez.

Mindezt a személyes gondoskodást végző szakemberek megtartásával, a szakterületeken dolgozók számának növelésével; a szociális, gyermekvédelmi ágazat képzési, továbbképzési rendszerének fejlesztésével, illetve a szociális ágazatban történő korszerű vezetőképítés meghonosításával kívánja elérni.

A Projektek céljaik és rész céljaik elérése érdekében, valamint az eredmények hosszútávú fenntarthatósága okán, nagyon sok ismert és elismert szakemberrel, egyesülettel, kisebb-nagyobb közösséggel és érdekvédelmi szervezettel működtek és működnek együtt.

A közös munkának mérhető és kimutatható eredményei születtek, melyek rendkívül pozitív jövőképet nyújtanak a szociális szféra minden résztvevőjének, egyúttal felvázolja a projekt nagyobb volumenű - jövőbeli- folytatását.

A Projekt számos témában készített továbbképzési tananyagot, melyek egyike, szorosan együttműködve a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórummal született meg. Ez, a „Kliensközpontú ellátás – a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum oktatási anyaga pszichoszociális ellátásban dolgozók részére” című szakmai tanfolyam típusú továbbképzés tananyaga.

A Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum (PÉF) 1999-ben alakult non-profit szervezet, mely közhasznú formában működik.

A szervezet érdekvédelemmel, rehabilitációval foglalkozó, illetve a pszichiátria területén reformszellemű irányultsággal tevékenykedő szakemberekből és felhasználókból áll. Munkájukba bevonnak állandó szakértőket, akik a pszichiátria szerteágazó területének szakemberei. A szervezetet és működésének eredményeit még hitelesebbé teszi, hogy a Fórumban tevékenykedők közül néhányan tapasztalati szakértők is.

Az Érdekvédelmi Fórum elnöke Radó Iván, aki tartalmas honlapjukon (www.pef.hu) szervezetüket sokszor „Szövetségként” említi, szemléltetve ezzel is, hogy ők nem csupán egy hétköznapi non-profit szervezet, hanem egy összetartó, egymást támogató, segítő és kiegészítő közösség. Működésében egyébként valóban ernyőszervezet, de a jogszabályi változások miatt ténylegesen egyesület.

A Szövetség tevékenysége során a pszichiátria területén elsősorban az esélyegyenlőséggel, az érdekvédelemmel, az emberi jogok tényleges érvényesülésének kérdéseivel foglalkozik. Büszkék arra, hogy megalakulásuk óta, a PÉF nem csak Magyarországon tevékenykedik, hanem együttműködési kapcsolatokat épít és tart fenn határainkon túl működő szervezetekkel is. A brüsszeli székhelyű Mental Health Europe magyar fókuszpontjaként is tevékenykedik. Az Érdekvédelmi Fórum a mentális zavarban szenvedők nemzetközileg elismert emberi jogainak teljes körű érvényesítését az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Európai Szociális Charta, a Nemzetközi Egyezmény a Polgári és a Politikai Jogokról, a Nemzetközi egyezmény a Gazdasági, Szociális és Kulturális jogokról, valamint a fogyatékosok esélyegyenlőségét biztosító ENSZ egyezmény szellemében is segíti.

A Szövetség a mentális zavarban szenvedők jogainak teljes körű elismertetésére törekszik, annak figyelembevételével, hogy Magyarország hatályos jogszabályai és egészségügyi programjai összhangba kerüljenek a nemzetközi emberi jogi normákkal.

Kiemelkedő a szervezet információ-szolgáltató és panaszkezelő tevékenysége, mely évente konstans több mint ezer esetet jelent.

A szervezet hazai szintű kutatásokat is végzett, mely szerint Magyarországon a lakosság 25%-a érintett valamilyen szintű pszichés problémával -ezek között vezető szerepet az öngyilkosság és az alkoholizmus játszik-, a lakosság 1%-a szkizofrén, mértékadó adatok szerint hozzávetőlegesen hétszáz ezer krónikus pszichiátriai beteg van, összességében azonban nem túlzó a több milliós érintettség.

A szervezet fő profilja a panaszkezelés, monitorozás, jogszabályok véleményezése, konferenciákon való érdekképviselet, kormányzati munkában való részvétel, jogi és perképviselet, véleménynyilvánítás és szakértői munka, valamint oktatás és képzés.

Ez utóbbi tevékenységük okán született meg a fentebb említett tananyag is, olyan elismert szakemberek tollából, mint Dr. Baran Brigitta, Boros Miklós, Jójárt-Vizi Erika, Kun Viktória, Lechnerné Vadász Judit, Dr. Lehóczky Pál és nem utolsó sorban Radó Iván. A tananyagot Dr. Bulyáki Tünde lektorálta.

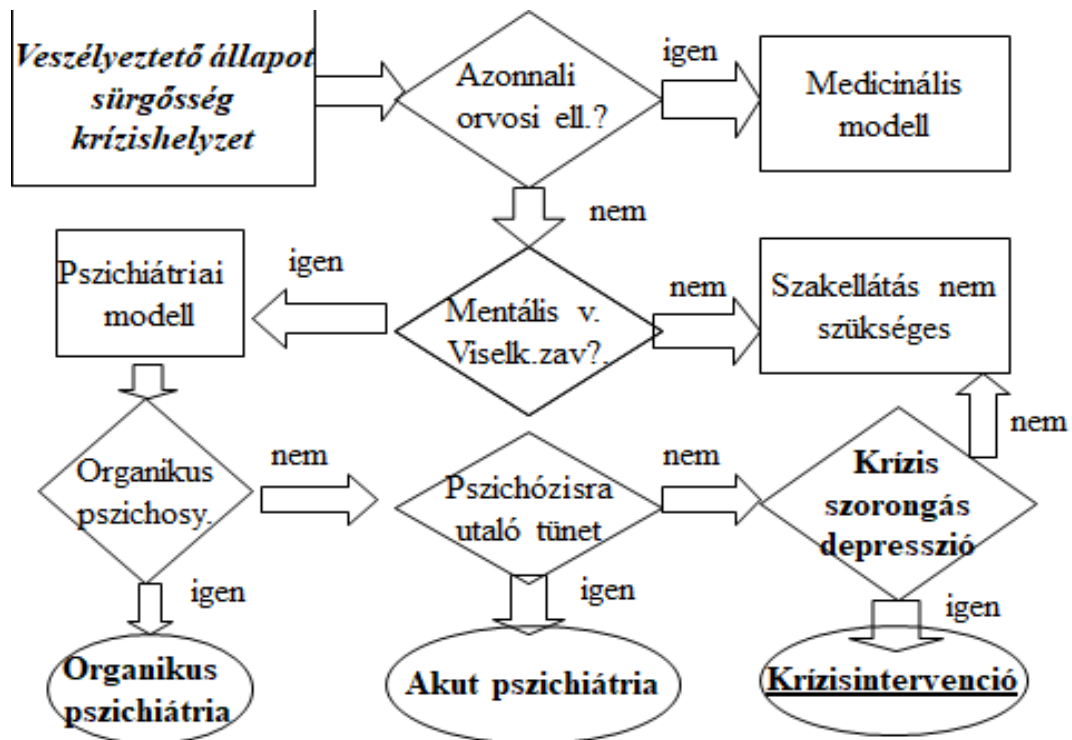
A „Kliensközpontú ellátás – a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum oktatási anyaga pszichoszociális ellátásban dolgozók részére” című szakmai tanfolyam egy 50 tanórát felölelő képzés.

A tananyag a pszichoszociális fogyatékosokkal és/vagy mentális zavarral élők ellátásában dolgozó személyes gondoskodást végző személyek számára készült és érdekvédelmi irányából közelíti meg a szakmai tartalmakat. A tananyag a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum (PÉF) által jelzett igényt figyelembe véve, hiánypótló jelleggel került kidolgozásra.

A tananyag bemutatja a pszichiátriai zavarral küzdő és a fogyatékosokkal élő személyek társadalmi környezetében, jogi, intézményi feltételrendszerében bekövetkezett jelentősebb változásokat, az érdekvédelmük szerepét, jelentőségét, feladatait.

Foglalkozik a súlyos mentális zavarok tüneti képével, a betegséggel élők megismerésével, a kezelések lehetőségeivel és mindezek specifikumaival az egyes mentális zavarok esetén. Ismereteket nyújt az ellátott és ellátó közötti együttműködés fejlesztéséhez, kiemelten kezeli a kommunikáció és az empátia területét.

Tárgyalja továbbá a speciális helyzetek (krízishelyzetek), illetve speciális szükségletek, magatartásmódok felismerését és megfelelő megközelítését, és ezek kezelését.

Kriszből kivezető utak /Forrás: Kliensközpontú ellátás – a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum oktatási anyaga pszichoszociális ellátásban dolgozók részére/

A tananyag külön hangsúlyt fektet a szociális intézmények belső feladataira, nyomon követi a feladatok sajátosságait az ellátottak befogadásától egészen az önálló életre való felkészítésükig, kitér olyan speciális kérdésekre is, mint a digitalizáció és a pénzügyi kultúra jelentősége.

A társadalmi környezet, a jogi és intézményi feltételek témakörén belül részletesen kerül bemutatásra a nemzetközi és hazai jogszabályi környezet büntetőjogi vonatkozása; az érdekvédelem szerepe, feladatai és lehetőségei; az igénybe vehető szociális segítség formái, a szociális háló; a gondnokság intézménye és a támogatott döntéshozatal összefüggései; a stigmatizálás szerepe és elkerülésének lehetősége; a rehabilitáció jelentősége és törvényes lehetőségei; valamint a pszichoszociális fogyatékosság, mint olyan fogalomköre.

A mentális zavarokkal kapcsolatos ismeretek, az ellátás specifikumai című fejezet a hangulatzavarokkal; a szkizofrén kliensek ellátásának specifikumaival; a pszichotikus epizód, a bipoláris zavar, a szkizoaffektív kórkép, a súlyos személyiségzavarok ellátásának specifikumaival

foglalkozik. De ide tartoznak a speciális gyermekotthoni ellátás specifikumai és az időskorú mentális betegek különös ellátási formái is.

A tananyagban külön fejezetet szenteltek az ellátott és ellátó közötti zökkenőmentes együttműködés szerepének is. Ezen belül a hatékony kommunikáció, az asszertivitás szerepe, az együttműködési stratégiák; a mentálisan beteg kliensekkel való bánásmód; az agresszivitás, az ön- és közveszélyes magatartás gyors és hatékony kezelése, a lehetséges lépések sorrendje; az ellátó és ellátott közötti „függelmi viszony”; valamint a speciális szükségletek, úgymint érzelmek, fáradtság, alvászavar, stressz stb. kezelésének módszerei szerepelnek.

A klienseket ellátó intézményekről és feladataikról részletes és alapos ismereteket nyújtó témakör specifikumai között szerepel a szakemberek felkészítése a mentális zavarral élő kliensek fogadására a bentlakásos intézményekben; az intézményeken belül elengedhetetlenül megtenni szükséges feladatok delegálása, illetve a munkavégzés ellenőrzése; a munkamenet egyénre szabottsága, a választás lehetősége, a terápiás pénz, illetve a munkabér jelentősége, valamint nem elhanyagolható módon az intimitás és a felelős viselkedés jelentősége.

Hangsúlyozni szükséges azon technikák bemutatása, amelyek oldják a feszültséget és a fásultságot, megelőzik és/vagy leküzdik a kiégést, illetve ismerteti egy 18 lépéses módszer lehetőségét a kiégés kialakulásával szemben.

Az ellátottakkal kapcsolatos speciális feladatok részletezésének szánt rész, olyan altartalmakat foglal magában, mint az ellátottak felkészítése új, mentális zavarral küzdő kliens fogadására egy bentlakásos intézményben; felkészülés és felkészítés az önálló életre; valamint a mentális zavarral élő kliensek foglalkoztatása, a foglalkoztatásukra való felkészítés és a munkahelymegtartás problematikája.

A tananyagot a speciális kérdésekkel foglalkozó fejezet zárja, mely a pszichiátriai ellátásban a digitális eszközök nyújtotta lehetőségekkel és az alapvető pénzügyi kultúra szükségességét és annak hatásait taglalja a visszaélések elkerülésének érdekében.

A képzés anyaga számtalan hazai és külföldi szakirodalom feldolgozásával és irodalmi áttekintésével, valamint több jogszabály alkalmazásán keresztül jött létre, úgymint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.

A Projekt kiemelt figyelmet fordított és fordít most is a PÉF szervezettel való együttműködésre, hiszen az ő kezdeményezésük nélkül ez a hiánypótló és minden hasznos információt összefoglaló tananyag nélkülük nem jöhetett volna létre. A Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és a Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Kft és a PÉF közötti együttműködés kitűnő volt a projekt során és a mindennapokban is az.

Közzétette: Ócsai Hajnalka, szakmai vezető